

Лириката на П. К. Яворовъ

...Чернило черно
Орисници ми прѣдвѣщаха.
И нѣма никога душа
Крилѣ по-воля да размаха!"

Въ българската литература нѣма по-неспокоенъ поетически темпераментъ отъ този на Яворова. И колкото по-е спокоенъ, толкова е по-силенъ и разнообразенъ, толкова е по-богатъ съ чувства, мисли и форми. Яворовъ е една импулзива поетическа натура, която непрѣстанно твори и която се терзае до болка отъ стихията на това творчество. Всѣка изпѣта дума е негова плътъ и кръвъ, въ всѣки стихъ е душата на поета — измъчена, неутѣшена душа, която вѣчно страда, защото вѣчно търси:

Азъ страдамъ. И въ самозабвение на труда,
И въ саморазяждането на покоя,
На битието въ зноя,
На извънсвѣтовни блѣнове въ студа,
Кога летя, кога падамъ,
Азъ страдамъ.
И търся. И въ страдание животъ се изхаби,
Да търся — все страданието, може би.

Такава философско-скръбна изповѣдь българската поезия не помни. По-право: това не е изповѣдь, това е самата душа на поета, разпната на кръста на мировата печаль. И сѣкашъ природата нарочно е почернила лицето на поета, за да бѣде той вѣчно въ трауръ за себе си, за да не го жалятъ ония, които сж честити и своя изходенъ кокоши пѣтъ въ живота могатъ да обзърнатъ.

По хармония на музика, форма и поетически идеи и мисли Яворовъ заема особено мѣсто въ нашата лирика, която по нѣкога го приближава само до Ботева. И въ тази хармония се крие оня неговъ специфиченъ стилъ, който, като готически паметници — забили островърхи кули въ небесата — ще краси храма на българската муза. Всичко у Яворова е Яворово: като захванете отъ поемата на Калиопа и свършите съ Царицитѣ на нощта. Това не е единъ творчески пѣтъ, а нѣколко такива, изминати за единъ периодъ отъ десетъ години. Защото — казахъ и по-горѣ — поетическиятъ темпераментъ на Яворова е спокоенъ, и затова е толкова разнообра-